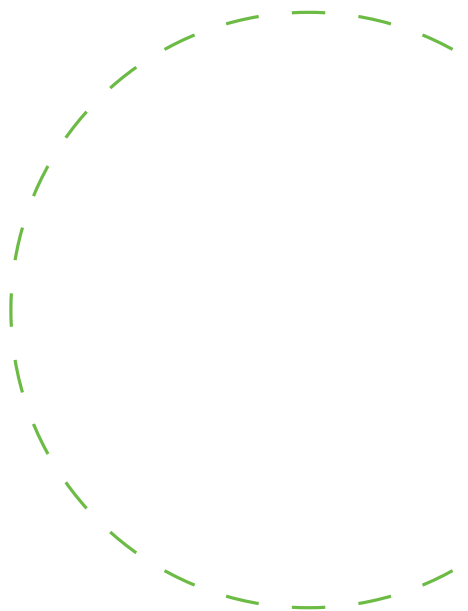
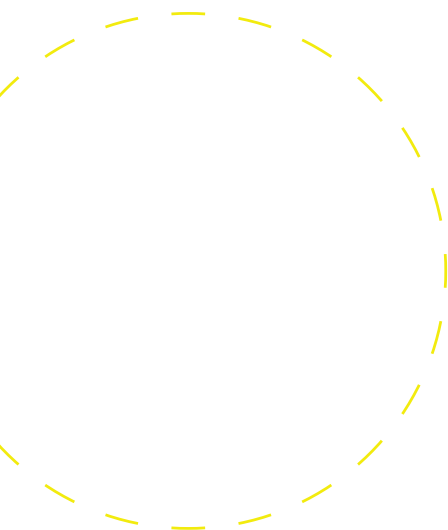


BARNKONVENTIONEN

Omarbetad av ungdomar från arvsfondsprojektet
Spela med lagen

September 2023



BARNKONVENTIONEN

Barnkonventionen är barnens viktigaste dokument och att få känna till sina rättigheter gör det lättare att ställa krav på vuxna och på så sätt påverka sitt liv.

Vi i föreningen DramaMera har under flera år arbetat med barnkonventionen i skola och förskola och märkt att det finns svårigheter för barn att förstå innebörden av artiklarna i dokumentet då de ofta är skrivna på ett språk för vuxna.

Tillsammans med ungdomarna i det arvsfondsfinansierade projektet Spela med lagen har vi förenklat artiklarna för att göra dokumentet mer lättillgängligt.

Vi har tagit inspiration bland annat från material av Rädda Barnen, Barnombudsmannen och My Human Rights.

Artikel 1

Alla människor är barn tills de fyller 18 år.

Artikel 2

Alla barn är lika mycket värda och inget barn får diskrimineras. Alla barn i hela världen har samma rättigheter.

Artikel 3

Vuxna ska alltid göra det som är bäst för barn.

Artikel 4

Varje land ska göra allt det kan för att barn som bor där ska ha det bra. Om det behövs ska länder hjälpa varandra för att förverkliga barns rättigheter.

Artikel 5

Föräldrar/föräldern är de som har största ansvaret för sina barn.

Artikel 6

Alla barn har rätt till liv och utveckling. Vuxna ska se till att barn får en bra uppväxt med till exempel tryggt hem, mat och sjukvård. Vuxna ska se till att barn inte dör, till exempel i krig eller av sjukdomar.

Artikel 7

Alla barn har rätt till sitt eget namn och sin egen identitet. Alla barn har rätt att vara medborgare i ett land. Alla barn har rätt att veta vilka som är deras föräldrar/förälder så länge det är möjligt.

Artikel 8

Landet som barnet bor i ska se till att barnet får behålla sitt medborgarskap, namn och sitt ursprung, dvs sin identitet (till exempel vem du är, var du bor, var du kommer ifrån, dina åsikter, vilket språk du pratar osv).

Artikel 9

Alla barn har rätt att vara med sina föräldrar om hen känner sig trygg med det. Om föräldrarna skiljer sig har barnet rätt att träffa båda. Ibland kan det vara bra för barnet att inte bo hos sina föräldrar och ibland kan det vara bra att inte träffa dem. Det ska i sådana fall alltid finnas andra vuxna som tar hand om barnet.

Artikel 10

Alla barn har rätt att träffa båda sina föräldrar, även om de bor i olika länder. Om barnet och föräldrarna skiljs åt, till exempel på grund av flykt eller krig, ska familjen få hjälp att träffas igen så fort som möjligt.

Artikel 11

Alla barn har rätt att leva i sitt eget land. Ingen förälder får flytta till ett annat land med barnet utan att den andra föräldern vill det. Ingen får, mot barnets vilja, föra bort hen till ett annat land.

Artikel 12

Alla barn har rätt att säga eller på annat sätt uttrycka vad de tycker och vuxna ska lyssna på dem. Vuxna ska då ta hänsyn till barnets ålder och mognad.

Artikel 13

Alla barn har rätt till yttrandefrihet (att säga vad de tycker och tänker). Barn kan uttrycka sina åsikter genom att skriva, prata, måla, göra musik, läsa osv.

Artikel 14

Alla barn har rätt att ha vilken religion de vill eller tro på vilken gud som helst. Barn har också rätt att inte ha någon religion eller tro på någon gud. Vuxna kan berätta för barn vad de tror på, men de får aldrig bestämma vad barnet ska tro på.

Artikel 15

Alla barn har rätt att vara med i olika föreningar och organisationer. Barn har rätt att delta i fredliga träffar och demonstrationer.

Artikel 16

Alla barn har rätt till privatliv. Vuxna får inte läsa barnens dagböcker, brev, eller mail eller sms om inte barnet vill. Ingen får sprida lögn om barn.

Artikel 17

Alla barn har rätt att läsa tidningar och böcker, lyssna på radio, se på TV och använda Internet för att få reda på saker. Vuxna ska se till att barn inte läser eller ser på saker som inte är bra för barn (till exempel filmer och bilder).

Artikel 18

Barnets föräldrar/förälder har störst ansvar för barnet. De ska alltid tänka på vad som är bäst för barnet.

Artikel 19

Alla barn har rätt att ha ett hem där de är trygga, respekterade och blir bra behandlade. Föräldrarna får inte slå barnet eller säga elaka saker till barnet. Föräldrarna får inte utnyttja barnet sexuellt. Landet som barnet bor i, till exempel Sverige, ska göra allt för att hen inte ska uppleva någon form av våld hemma.

Artikel 20 & 21

Om barn inte kan bo med sin familj eller sina föräldrar ska landet de bor i se till att de har en plats där de kan bo och känna sig trygga. Ibland kan ett barn adopteras av en annan person eller familj som bor i Sverige eller i ett annat land. De vuxna som bestämmer vart barnet ska bo ska alltid tänka på vad som är bäst för barnet.

Artikel 22

Alla barn som är på flykt har rätt till skydd och stöd. Om ett barn har kommit ifrån sin familj ska barnet få hjälp att hitta sina föräldrar eller syskon.

Artikel 23

Alla barn som använder rullstol, inte kan se eller höra eller på något annat sätt har en funktionsvariation ska få hjälp att bli självständiga och leva ett bra liv.

Artikel 24

Alla barn har rätt till vård. Barn har rätt att veta hur en håller sig frisk. Om barn skadas eller blir sjuka ska de få den sjukvård eller behandling som behövs. Ingen vuxen kan tvinga barn att följa traditioner som är skadliga för barnet, barnets kropp eller barnets hälsa. En sådan tradition kan till exempel vara att ett barn ska gifta sig med en vuxen eller att en vuxen gör ingrepp på barnets kropp.

Artikel 25

Om barn inte kan bo hemma med sina föräldrar/förälder ska barnet få bo någonstans där det är tryggt för barnet. Den myndighet som har ansvar för barnet ska se till att barnet har det bra.

Artikel 26 & 27

Alla barn har rätt till rent vatten, mat, kläder och ett tryggt hem. Om barnets familj inte klarar av att ge detta till barnet ska landet de bor hjälpa till.

Artikel 28

Alla barn har rätt att gå i grundskolan och barnets familj ska inte behöva betala för det. Barn ska känna sig trygga i skolan.

Om barn har svårt att gå i skolan ska de få stöd för att kunna göra det.

Artikel 29

Skolan ska se till att barn lär sig nya saker och att de utvecklas som människor. Skolan ska lära barn att alla människor är lika mycket värda och hur de ska ta hand om naturen och miljön. Skolan ska även lära barnen att respektera sin egen kultur och sitt språk och även respektera andra kulturer och andra språk.

Artikel 30

Alla barn som tillhör minoritetsgrupper eller ursprungsbefolkningar, har rätt till sin religion, sitt språk och sin kultur, det betyder att en till exempel har rätt att fira sina högtider eller ha på sig traditionella kläder och att tala sitt språk.

I Sverige finns fem minoritetsgrupper: samer, judar, romer, tornedalingar och sverigefinnar.

I Sverige är samer ursprungsbefolkning.

Artikel 31

Alla barn har rätt att leka, vila och ha en fritid. Barn ska få göra roliga saker på sin fritid, till exempel idrotta eller dansa.

Artikel 32

Barn får inte arbeta med något som kan skada dem eller som hindrar dem att gå i skolan. Ingen får utnyttja barn genom att tjäna pengar på det barnet gör. Om barnet arbetar är det barnet som ska få betalt.

Artikel 33

Det land som barnet bor i ska skydda alla barn mot droger som till exempel alkohol och narkotika.

Artikel 34

Ingen har rätt att röra barnets kropp om barnet inte vill. Ingen kan tvinga ett barn till sexuella handlingar.

Artikel 35

Inget barn kan köpas eller säljas.

Artikel 36

Barn får inte bli utnyttjade på något sätt. Landet de bor i ska se till att barn får skydd.

Artikel 37

Inget barn ska utsättas för tortyr eller annan grym behandling.

Barn får inte dömas till fängelse förutom som en sista utväg. Barn får inte dömas till livstids fängelse eller till dödsstraff.

I fängelset ska barnet få ha kontakt med sin familj och bli bra behandlad. Om ett barn är med i en rättegång ska hen få hjälp av en jurist (en vuxen som är expert på lagar).

Artikel 38

Inget barn ska utsättas för krig. Om detta händer ska barn få skydd och vård. Barn ska inte vara soldater i ett krig.

Artikel 39

Om ett barn har blivit utnyttjat på något sätt ska hen få mycket hjälp så hen kan börja må bra igen och leva ett vanligt liv.

Det kan till exempel handla om ett barn som blivit utsatt för mobbning, övergrepp eller varit med om krig.

Artikel 40

Om ett barn blir misstänkt för något brott, till exempel stöld, ska hen bli bra behandlad och få en rättvis rättegång. Det är viktigt att domstolen som dömer barnet tar hänsyn till att det är ett barn och att de dömer rättvist.

Artikel 41

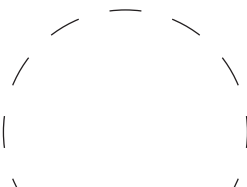
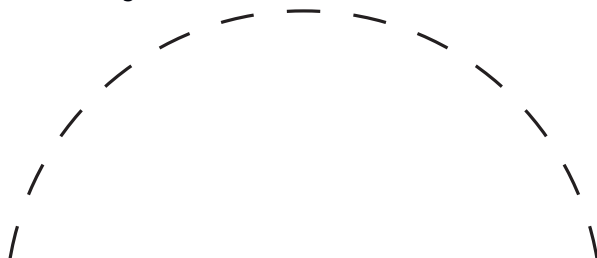
Länderna som skrivit under barnkonventionen får gärna göra mer än det som står i barnkonventionen för att göra det så bra som möjligt för barn.

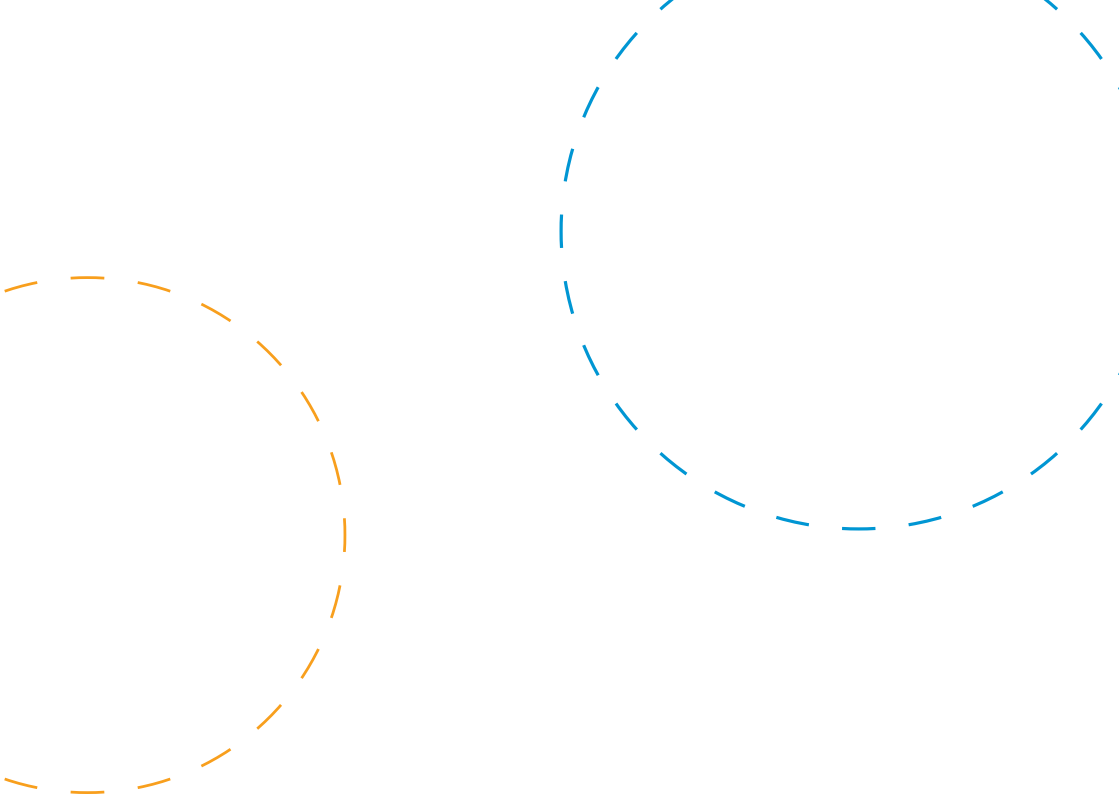
Artikel 42

Länderna som skrivit på barnkonventionen lovar att se till att alla (både barn och vuxna) får veta om barnkonventionen och vad som står i den.

Artiklarna 43–54

I dessa artiklar står det hur länderna ska göra för att följa barnkonventionen.





**ALLMÄNNA
ARVSFONDEN**

DRAMAMERA